Galerie nositelů Zlatého odznaku J. K. Tyla

2025

Jan MAREŠ

*** 1938**

DS Ochotníci Ostrov

Nominace: Svaz českých divadelních ochotníků

1952 - Ochotníci Plzeň: Jeho urozenost Pan měšťák

1956 - Taneční soubor Plzeň

1954 - Divadlo JKT Plzeň: Bachčisarajská fontána

1966 - Ochotníci Ostrov: Kabaret

2011 - Madam Colombová zasahuje, konstábl Crashman

2008 - Dědeček aneb musíme tam všichni, Dědeček

2023 - jubileum 85, uvedení do Síně slávy

2009 - 1+1=3, Soused Bobby

2011 - Dívčí válka, Vojen

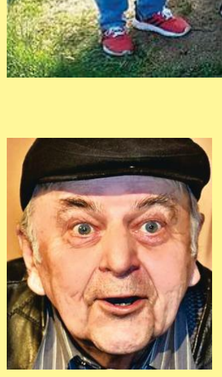

2013 - Rocker a dvě staré dámy, Moderátor

Jan Mareš, dlouholetý principál divadelního spolku Ochotníci Ostrov, se narodil v Plzni, od dětství účinkoval s rodiči v Plzeňském souboru ochotníků a krátkou dobu se pohyboval také v tamním divadle J. K. Tyla jako externí člen baletního souboru. V roce 1962 se přestěhoval do Ostrova. Od roku 1965 začal hrát v ochotnickém divadelním spolku, jehož činnost byla v roce 1969 z politických důvodů ukončena. Po listopadu 1989 se Jan Mareš zasloužil jako autor, scénograf, herec a režisér o obnovení ostrovské divadelní tradice. Divadelně činný je dosud, v roce 2009 získal za svou dlouholetou divadelní činnost ocenění Kolombína, v roce 2018, kdy oslavil životní jubileum, pak Zlatého Harlekýna. V roce 2010 mu starosta města Ostrova udělil ocenění Občan města.

Morální ocenění Zlatý odznak J. K. Tyla bylo navrženo za celoživotní zásluhy o rozvoj ochotnického hnutí.

ČESKÁ OBEC SOKOLSKÁ
DIVADELNÍ CENTRUM PODBESKYDÍ
SVAZ ČESKÝCH DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ
SVAZ ČESKÝCH DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ
* SKUPINA AMATÉRSKÝCH LOUTKÁŘŮ *
OREL ČESKÁ REPUBLIKA
VOLNÉ SDRUŽENÍ VÝCHODOČESKÝCH DIVADELNÍKŮ

UDĚLUJÍ

ZLATÝ ODZNAK J. K. TYLA

Janu Marešovi

za celoživotní nezištnou práci, obnovení tradice ochotnického divadla a dlouholeté vedení Divadelního spolku Ochotníci Ostrov.

V Praze 1. 5. 2025

***

Petr ŠTĚPÁN

*** 1950**

DS J. K. Tyl Lomnice nad Popelkou

Nominace: Svaz českých divadelních ochotníků

1970 - Výtečníci

1985 - Jak přišla basa do nebe

1997 - Naši furianti

2003 - Císařovy úplně nové šaty

2006 - Než kohout zazpívá - zleva P. Štěpán (Uhrík), L. Mejsnar, V. Mařan

1970 - Figarova svatba

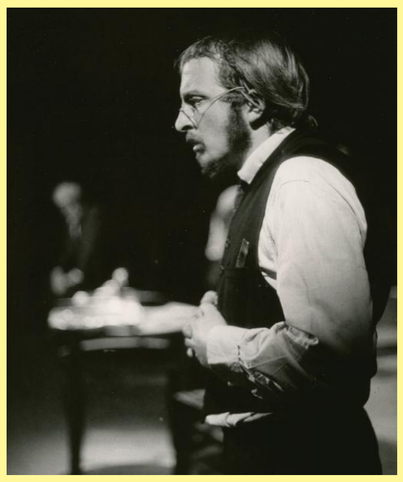

1976 - Než kohout zazpívá

2015 - Strakonický dudák - Vocilka

1996 - Dalskabáty, hříšná ves

2013 - Stromy umírají vstoje - zleva L. Mikešová, P. Štěpán (Balboa), B. Rajmová

2022 - Taneční mistr, s A. Žitníkem

Petr Štěpán je člověk s neuvěřitelným historickým a vůbec kulturním rozhledem. K tomu navíc zřejmě podědil po své babičce herecké vlohy. Rodák z Turnova se přestěhoval do Lomnice v roce 1960. Členem DS J. K. Tyl Lomnice nad Popelkou se stal v roce 1965, kdy ho ke členství přemluvil nestor lomnického divadelnictví pan Josef Škoda. První rolí byl „štěk“ ve Stroupežnického Našich furiantech. Následně, jako elév, byl i u rozhýbání spolkového dění a „náboru“ mladých divadelníků, když se podílel na nastudování hry Pavla Dostála Výtečníci (1969). První větší rolí byl mladý vodník v Jiráskově Lucerně. Už v roce 1969 se stal členem výboru spolku. Během svého spolkového života se vždy zaměřoval na své záliby a tak není divu, že se z něho postupně vykrystalizoval archivář spolku, který bedlivě dbá na to, aby nic, co by mohlo mít historickou hodnotu nebylo ztraceno. Během svého působení na prknech lomnického Tylova divadla ztvárnil na 29 rolí. Šlo o hry pro dospělé, ale i dětského diváka. Doposud odehrál přes 233 představení. Na svém kontě má ale i tři spolurežie – Dostálovy Výtečníky s Ladislavem Sezimou, Shakespearovy Veselé paničky Windsorské – s Jaroslavem Krčkem a Strakonického dudáka od J. K. Tyla – s Jaroslavem Krčkem a Petrem Sádkem.

Od roku 1993 byl nejprve místopředsedou spolku, kdy se podílel na registraci organizace dle nových zákonů. Od roku 1994 byl na dlouhých 9 let opakovaně zvolen předsedou spolku. Poprvé se tak stalo v roce 1994, kdy spolek z nutnosti převzal do výpůjčky budovu Tylova divadla. Šlo vlastně o záchranu kultury v Lomnici nad Popelkou před komercionalizací, kterou prosazovalo tehdejší vedení města. Spolek pod jeho vedením pořádal v budově divadla veškeré kulturní aktivity města. Vzhledem k tomu, že se finančně dost často jednalo o prodělky, bylo nutné být v trvalém kontaktu s městským úřadem a žádat o dofinancování. Spolek tak de facto suploval městskou kulturní instituci. Pan Štěpán byl vytrvalým kritikem tohoto stavu a snažil se ze všech sil přesvědčit vedení města, že spolek nemůže budovu divadla utáhnout sám a že je potřeba systémové řešení. I na základě tohoto tlaku došlo v roce 1998 k ukončení smlouvy s městem o výpůjčce divadla. Její další trvání již nebylo finančně ani lidsky možné. Na základě toho město schválilo vytvoření nové pracovní pozice, do které byl ustaven právě Petr Štěpán (tehdy na poloviční úvazek), který tak stál u zrodu nové městské organizace, která se měla zabývat kulturou v Lomnici. V roce 2002 bylo jeho snažení završeno úspěchem a město nakonec zřídilo Kulturní a informační středisko jako svoji příspěvkovou organizaci. Bohužel se však jeho prvním ředitelem stal už někdo jiný. V roce 1995 stál u zrodu festivalu Lomnické kulturní léto a u zrodu Nadace J. K. Tyla, která byla spolu s divadelním spolkem spolupořadatelem festivalu. Byl i u zániku nadace v roce 1999, kdy došlo ke změně zákona a tento způsob financování festivalu tak již nebyl vhodný. Jediným pořadatelem se stal spolek, který festival pořádá dosud. V roce 2025 půjde již o 31. ročník. V roce 1998, spolu s Ladislavem Novákem, stál u zrodu novodobé tradice v pořádání divadelních přehlídek amatérských souborů v Lomnici nad Popelkou. Přehlídka, jejímž jediným pořadatelem je stále divadelní spolek, měla letos již 27. ročník. - Činnost Petra Štěpána pro divadlo a kulturu ve městě zvláště po roce 1989 je nedoceněná.

Významné role: Uhrík, holič (Než kohout zazpívá – I. Bukovčan), Balboa, dědeček (Stromy umírají v stoje – A. Casona), Vocilka (Strakonický dudák – J. K. Tyl), Generál Mackenzie (A pak už tam nezbyl ani jeden – A. Christie), Taneční mistr (Narozen 28. října – D. Hrbek, P. Svojka, J. Janků), Doktor (Lhář – C. Goldoni)

Dosavadní ocenění: Cena za herecký výkon - 2016 – A. Casona: Stromy umírají v stoje – za roli Balboa, 2018 – A. Christie: A pak už tam nezbyl ani jeden – za roli generál Mackenzie. Čestné uznání za herecký výkon - 2018 – D. Hrbek, P. Svojka, J. Janků: Narozen 28. října – za roli tanečního mistra, Zlatý odznak Jizerské oblasti SČDO.

ČESKÁ OBEC SOKOLSKÁ
DIVADELNÍ CENTRUM PODBESKYDÍ
SVAZ ČESKÝCH DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ
SVAZ ČESKÝCH DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ
* SKUPINA AMATÉRSKÝCH LOUTKÁŘŮ *
OREL ČESKÁ REPUBLIKA
VOLNÉ SDRUŽENÍ VÝCHODOČESKÝCH DIVADELNÍKŮ

UDĚLUJÍ

ZLATÝ ODZNAK J. K. TYLA

Petru Štěpánovi

za celoživotní práci a přínos pro rozvoj amatérského divadla, zejména v Jizerské oblasti SČDO

V Praze 1. 5. 2025

***

Jana KOLÁŘOVÁ

*** 1952**

DK Jirásek Česká Lípa

Nominace: Svaz českých divadelních ochotníků

1970 - Sen noci svatojánské

1982 - Láska a smrt Emy B. - Ema Bovaryová

1982 - Sen kralevice Hamleta - Getruda

1988 - Idiot - Nastasja

2009 - V. Klapka: Obři dona Quijota

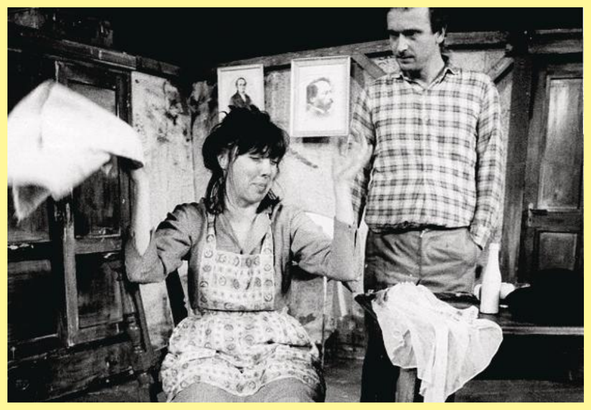

1993 - Podivné odpoledne dr. Zvonka Burkeho - Svatava

1987 - V. Klapka: Henryk - Nora

2017 - F. Zborník: Legenda o lesích a lidech - Ane

2010 - A. P. Čechov: Výročí - Merčutkinová

Jana Kolářová, dříve Važanová, roz. Kalvachová, je přední herečkou Divadelního klubu Jirásek Česká Lípa, od roku 1994 do dubna 2012 předsedkyně souboru, též řadu let organizátorka českolipského Divadelního podzimu. Lásku k divadlu podědila po svém otci, Jiřím Kalvachovi, dlouholetém herci a režisérovi souboru Jirásek. Už jako malá hrála s kamarády divadlo na zahradě, režírovala a organizovala. R. 1968 ji pozvala Marie Jiřičková, režisérka obnoveného souboru Jirásek, ke spolupráci. První rolí byla Panna Lenka v Jiráskově Filozofské historii - a Jana byla pro divadlo získána definitivně… Brzy po svém nástupu do souboru se Jana začala věnovat i práci organizační. Po maturitě na Střední ekonomické škole v České Lípě pracovala jako metodička pro amatérské divadlo na tehdejším Okresním kulturním středisku. Vdala se a po druhé mateřské dovolené 1979 odešla pracovat jako dramaturg do Jiráskova divadla, kde působila do roku 2004, z toho 11 let se svým druhým manželem, Miroslavem Kolářem (absolventem herectví na DAMU), který zde v té době působil jako ředitel. Od 2005 je herečkou na „volné noze“, hraje především s manželem, hlavně divadlo určené dětskému publiku. V Divadelním klubu Jirásek (DKJ) působí nadále jako herečka a archivářka, organizuje oblastní kolo soutěže O pohárek SČDO a Kandrdásek SČDO.

1968-2007 odehrála v DKJ 28 rolí a získala několik ocenění za herecký výkon. Herecky ji začala formovat práce s režisérkou Věrou Zavřelovou, která jí svěřila 1978 roli Reginy v Ibsenových Strašidlech, z dalších rolí je pro J.K. nezapomenutelná 1982 Ema Bovaryová v koláži Láska a smrt Emy B., režie Miroslav Kučaba, 1984 Anna Rybová v Noci pastýřů, režie M. Jiřičková, 1993 Svatava ze Smočkova Podivného odpoledne dr. Zvonka Burkeho, režie M. Kolář j.h., a 2003 Raněvská v Čechovově Višňovém sadu, režie Václav Klapka.

Na Jiráskově Hronovu hrála pětkrát:
1982 Královna Gertruda v úpravě Hamleta: Sen kralevice Hamleta, režie Josef Vinař a kolektiv,
1985 tři „pohárkové“ výstupy z Manon, Tří sester a Mandarínkového pokoje, režie M. Kučaba,
1987 Nora v Klapkově hře Henryk, režie V. Klapka,
1989 Helga v Mistrovi a Markétce (Bulgakov - Klapka), režie V. Klapka,
1994 Čarodějnice a Lady Macduf v Play Macbeth, režie V. Klapka.

Zahrála si i na významných mezinárodních festivalech v Japonsku a Jižní Koreji, které zůstanou navždycky pro Janu nádhernou zkušeností, za kterou je vděčná

Recitovala v osmi recitačních pásmech, zkusila režii pohádky (O pihovaté princezně - ocenění), pásma o A. Jiráskovi, pásma veršů italské renesanční lyriky a pásma veršů P. Lébla.

V soutěži O pohárek SČDO hrála (především s M. Kučabou) celkem 11x, s řadou ocenění na krajských i národních kolech soutěže. Z „pohárkových“ rolí milovala nejvíc zparodovanou Manon a Nastasju Filipovnu v Idiotovi.

ČESKÁ OBEC SOKOLSKÁ
DIVADELNÍ CENTRUM PODBESKYDÍ
SVAZ ČESKÝCH DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ
SVAZ ČESKÝCH DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ
* SKUPINA AMATÉRSKÝCH LOUTKÁŘŮ *
OREL ČESKÁ REPUBLIKA
VOLNÉ SDRUŽENÍ VÝCHODOČESKÝCH DIVADELNÍKŮ

UDĚLUJÍ

ZLATÝ ODZNAK J. K. TYLA

Janě Kolářové

za dlouholetou obětavou službu ochotnickému divadlu

V Praze 1. 5. 2025

***

Marcela HLÁVKOVÁ

*** 1945**

Divadelní studio D3 Karlovy Vary

Nominace: Svaz českých divadelních ochotníků

1982 - Třináct vůní - Julie

1999 - Don Quijote - Vévodkyně

2007 - Měla babka čtyři jabka - Týna

2015 - Mistr Jan aneb Naše kaše - Evka

1987 - Doktor Johan Faust - Christel

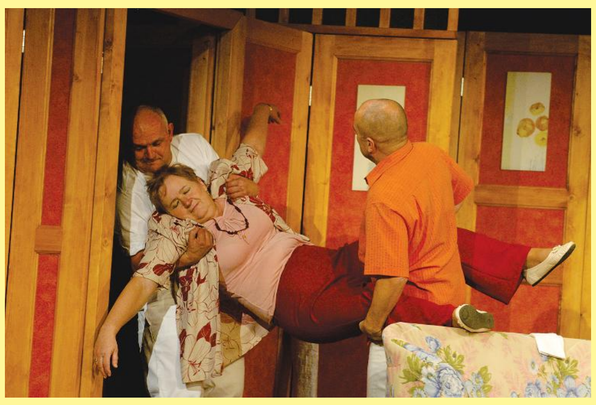

2008 - Prázdniny snů - Dominique Perthuis

2021 - Popel a pálenka
- Kirsti Lindholmová

1988 - Zavržděni sv. Celestýny - Holka

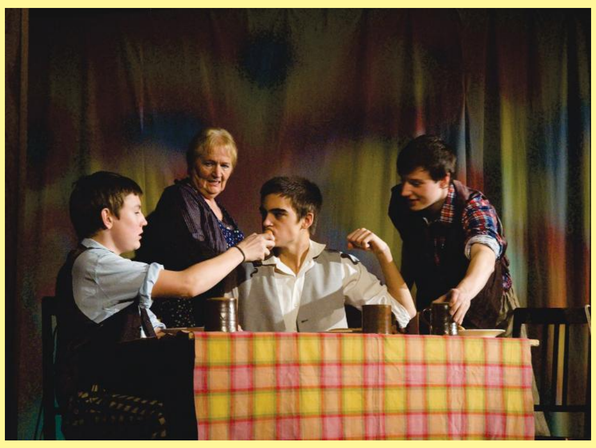

2013 - Neohrožený Mikeš - Hostinská

Amatérskému divadlu se věnuje od roku 1971, kdy se stala členkou karlovarského Divadelního studia D3. Divadlo ji chytlo ihned a naplno. Seznam rolí, které zde sehrála, je rozsáhlý. Mezi první patří postava Marjutky v tehdy hodně hrané Baladě o poručíkovi a Marjutce. Potom následovala prakticky jedna role za druhou, např. v inscenacích Tvrdohlavá žena, Loď jménem Naděje, Zpěvy staré Francie, Smrt obchází Dianu, Pekelný mariáš, O Honzovi a víle Verunce, nechybělo ani Ze života hmyzu bratří Čapků či titul dua V+W Kat a blázen. V červnu 2003 se manželé Marcela a Jiří Hlávkovi stěhují do Libice nad Cidlinou. Divadelní spolek Vojan získává výbornou herečku. To se ukázalo už v roce 2000, kdy Marcela doslova „naskočila“ do komedie Dva muži v šachu. Byla to i její zásluha, že DS Vojan uvedl tuto komedii v roce 2000 v Jiráskově divadle v Hronově. K významnějším rolím v libickém Vojanu patří například Giulietta v již zmiňovaných Dvou mužích v šachu, dále Paní Barnierová v Oskarovi, Hofmistryně v Pasáčkovi vepřů, Týna v pohádce Měla babka čtyři jabka, Dominique Perthuis v Prázdninách snů, Hostinská v Neohroženém Mikešovi, Markéta šedesátiletá ve hře Ale já jsem Doktor Johann Faust, Evka ve hře Mistr Jan aneb Naše kaše, a její zatím poslední role Kirsti Lindholmová v komedii Popel a pálenka. Mnohokrát byla za své herectví oceněna čestným uznáním nebo cenou. Naposledy tomu tak bylo za roli Kirsti Lindholmové v komedii Popel a pálenka. I v této roli se představila divákům 92. ročníku Jiráskova Hronova. Marcela Hlávková je nejen herečkou, ale zapojuje se i do dalších činností spojených s přípravou a realizací divadelních představení jak souboru Vojan, tak souborů hostujících, zejména při přehlídce Libický divadelní podzim. Je členkou SČDO. Za její činnost v ochotnickém divadle jí bylo v roce 2019 uděleno ocenění „Zlatý Harlekýn“. Odehrála více než 800 představení v 53 různých rolích.

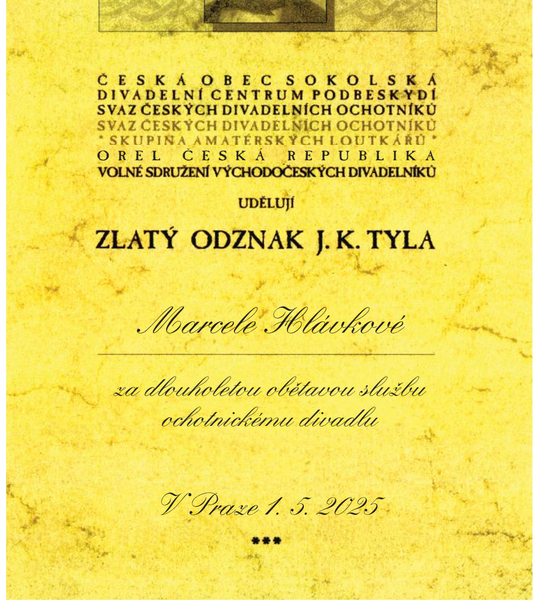

Jiří KAŠPAR

*** 1939**

DS J. K. Tyl Meziměstí

Nominace: Volné sdružení východočeských divadelníků

1978 - Soubor J. K. Tyl Meziměstí na přehlídce ve Vysokém nad Jizerou: Žert vinaře Agaba

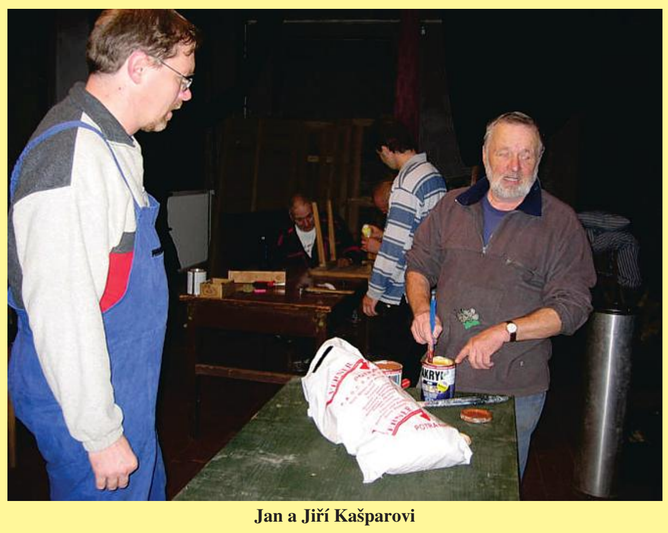

Jan a Jiří Kašparovi

Jiří Kašpar se souborem při přípravě scény

1989 - Teplice nad Metují

Momentka ze zlaté svatby Kašparových

Nahoře i dole: Předání Zlatého odznaku J. K. Tyla, které se uskutečnilo 1. srpna 2025 v Domově seniorů v Polici nad Metují

Píše se rok cca 1961, kdy byl mladík, který se právě vrátil z vojny a založil v Meziměstí rodinu, náborován (možná donucen, v té době se to těžko rozlišovalo) do kulturní komise ve Strojtexu a z něj byl delegován do výboru JKP (Jednotný klub pracujících). Tento klub sdružoval různé spolky, hudebníky, šachisty apod. A jedním z nich byl i někdejší divadelní soubor. Jiří Kašpar tehdy neměl ani tušení, co je to divadlo a nikdy by ho ani nenapadlo, že s ním sroste na celý život a k tomu pomyslnému srůstu stáhne i celou svoji rodinu.

Zpočátku byl jen jeden z mnoha, kteří se podíleli na chodu souboru. Nejvíc ho bavilo motat se okolo kulis a rekvizit. Koukal se pod ruce starším mazákům a postupně přebíral jejich roli. Sám říkal, že nechtěl být kulisák, ale po odchodu těch starších to neměl kdo dělat, a tak u toho zůstal. A ukázalo se, že to bylo jen dobře. Z nezkušeného eléva se stal postupně jevištním mistrem, který si dokázal poradit s jakoukoliv scénou. Ať se jednalo o drama, komedii či krásně malované kulisy do pohádky. Jak šel čas, soubor zjistil, že umí malovat nejen kulisy, ale i lidi. A tak se ke kulisákovi přidala i funkce maskéra, který šminkami dokázal udělat ošklivého čerta i z okatého blondáčka.

Uběhlo pár let a Jiří natáhl do divadla i manželku Vlastu. Z té se stala herečka a pak zastávala důležitý post nápovědky. A jak už to u komediantů chodí, na prknech se nakonec ocitly i jeho 3 děti. Z dcery Ireny se stala úspěšná režisérka a nejmladší Honza se stal principálem souboru. A jak roky ubíhaly, stávala se z Jiřího Kašpara, coby původní pomocné síly, jedna z nejdůležitějších osob souboru. Kromě režie a herectví měl snad všechny funkce. Uklízeč, malíř, scénograf, kulisák, maskér, organizátor, grafik, archivář, až skončil na vrcholu jako manažer celého souboru. - Byl vždy tou osobou vzadu. Jeho jméno se nikdy neobjevovalo na plakátech, nepatřil mu nikdy přímý potlesk diváků. Byl však velmi důležitou osobou, která soubor držela, organizovala, byla jeho mluvčím. Uběhlo dlouhých 30 let co žil společně s J. K. Tylem. Z eléva se stal pamětník. A když se v roce 1991 původní soubor rozpadl, dal se do vzpomínání a vytvořil, za pomocí několika starých divadelníků celý archiv spolku. Roztřídil fotky, sepsal představení, srovnal plakáty a tím vytvořil pro budoucnost našeho divadla velmi neocenitelnou věc.

Poté přišly roky, kdy se v Meziměstí divadlo nehrálo a táta byl „bez práce“. Radostně tedy uvítal nadšení své dcery Ireny, když s kamarádkou založila dětské divadlo, kde si zahráli i jeho vnuci, a když v roce 2002 měl svoji premiéru i obnovený soubor dospěláků, byl opět ve svém živlu.

Zase měl doma stoly pomalované návrhy scén, programů, plakátů, opět měl v ruce kladívko a mohl být v divadle celé večery. Nadšeně se souborem jezdil stavět scény na štacích a přehlídkách, kde se mohl po létech vidět se svými známými a kamarády. Ovšem síly ubývaly, kamarádi navěky odcházeli a divadlo přebírala nová generace. Stal se ale důležitým propojovacím můstkem mezi mladou a starou gardou. Jeho zkušenosti a nadšení pro divadlo bylo dlouhá léta vzorem. Klidně dám ruku do ohně, když řeknu, že nebýt Jiřího Kašpara, tak by Irena Kozáková nebyla režisérkou, já bych nebyl principálem a v Meziměstí by nebyl žádný divadelní soubor. Vždycky říkal: "Já vám to vymyslím, namaluju a přitluču, ale na jeviště mě nikdy nedostanete. - A to mu vydrželo celý divadelní život, který trval cca 60 let.

Jan Kašpar, principál DS J. K. Tyl Meziměstí

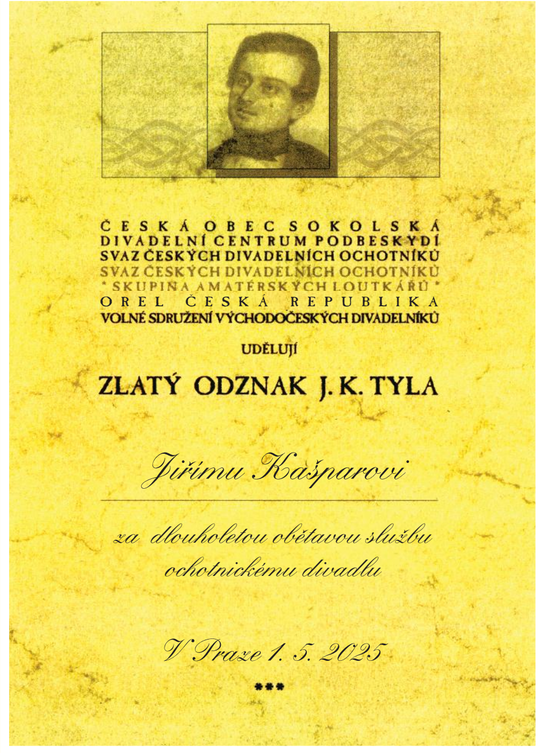

Zuzana PRŮCHOVÁ

*** 1951**

DS Vicena Ústí nad Orlicí

Nominace: Volné sdružení východočeských divadelníků

1986 - Vévodkyně valdštejnských vojsk, r. A. Gregar

2025 - Kurz ručních prací

Z archivu souboru Vicena

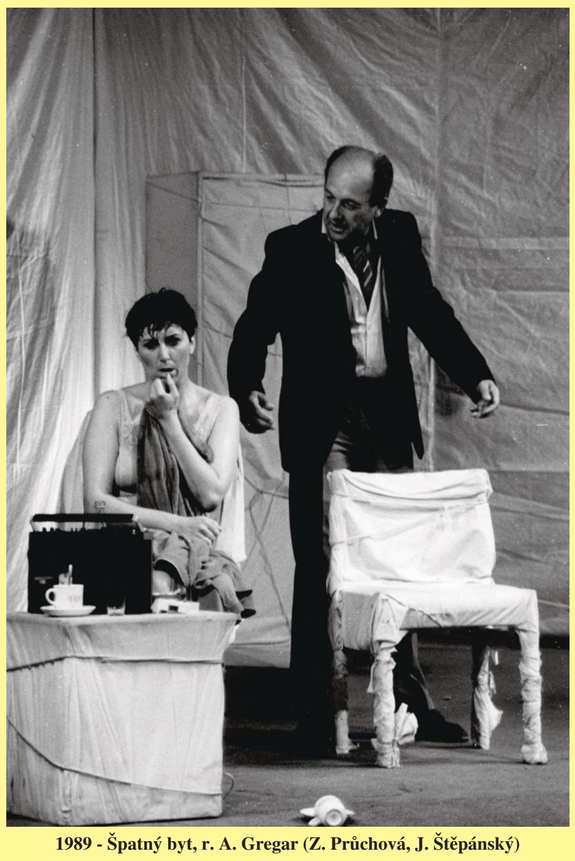

1989 - Špatný byt, r. A. Gregar (Z. Průchová, J. Štěpánský)

Perly v popelínu

Zuzana Průchová s kamarády z divadelního souboru Vicena Ústí nad Orlicí

2012 - V. Peška: Bylo, nebylo aneb Jak Švédové L. P. 1645 Brno marně dobývali

Vynikající talentovaná herečka orlickoústeckého souboru Vicena, kterou amatérské divadlo přitahovalo od útlého věku, co také jiného v takové rodině – tatínek Svatopluk Čajánek byl skvělý herec a režisér, i maminka byla výborná herečka. Ostatně rodinná sága sahá až k tradici rodu Kocianů, houslový virtuóz Jaroslav a sochař Quido patří také k jejím předkům. Ale nejen divadlo Zuzanu přitahovalo, řadu let byla členkou folklorního souboru Javorina, patřila i mezi „hvězdy“ módních přehlídek n. p. Perla, krásně také recitovala, např. se Swing kvartetem Františka Uhlíře v roce 1969 nastudovala Seifertovo Odlévání zvonů, které se málem dostalo na Wolkrův Prostějov…

Od útlého věku samozřejmě pokoušela i prkna ústeckého Roškotova divadla, hned po obnovení činnosti spolku Vicena v roce 1973 si zahrála v pohádce Sůl nad zlato, na jevišti stála i jako Rusalka ve vicenovské „adaptaci“ slavné opery, při níž se rodila nová doba ústeckého ochotnického divadelnictví. A pak už to šlo strhujícím tempem, jedna role za druhou, Ďáblice v Božské komedii, Únos v Neapoli, který podle pamětníků byl jejím hereckým koncertem, Čapkovo drama R. U. R. či Podskalského Žena v trysku století. Nikdy ji neminula cena za herecký výkon na některé z přehlídek – dodnes mezi její skvělé, uvěřitelné a dojemné role patří jedna z Marií ve Vévodkyni valdštejnských vojsk z roku 1985 – zahrála si ji více než sedmdesátkrát po Čechách i na Slovensku, v Hronově i v cizině, v Belgii a Litvě, vysílala se i v České televizi.

Zuzka hrála v desítkách představení ústeckého souboru (celkem jich bylo 47), byla mj. skvělá jako Emilia Marty ve Věci Makropulos, v Právu na hřích, v Hrdém Budžesovi, Našich furiantech, také v „seniorských“ inscenacích Nejstarší řemeslo či Se starci na chmelu, sama spolurežírovala Churchillova Natěrače. Jak se píše v Almanachu divadelního spolku Vicena, je nejúspěšnější herečkou v celé jeho historii, na svém kontě má více než 520 odehraných představení, ostatně Ústí nad Orlicí ji už v roce 2011 ozdobilo Cenou města za dlouholetou práci pro ochotnické divadlo.

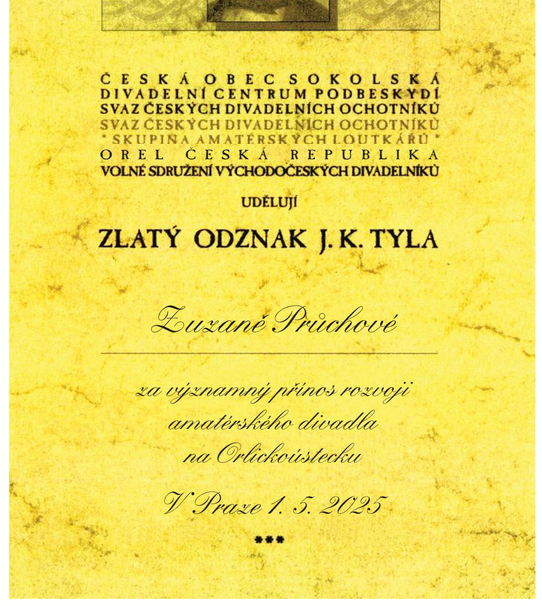

ČESKÁ OBEC SOKOLSKÁ
DIVADELNÍ CENTRUM PODEBSKÝDÍ
SVAZ ČESKÝCH DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ
SVAZ ČESKÝCH DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ
* SKUPINA AMATÉRSKÝCH LOUTKÁŘŮ *
OREL ČESKÁ REPUBLIKA
VOLNÉ SDRUŽENÍ VÝCHODOČESKÝCH DIVADELNÍKŮ

UDĚLUJÍ

ZLATÝ ODZNAK J. K. TYLA

Zuzaně Průchové

za významný přínos rozvoji amatérského divadla na Orlickoústecku

V Praze 1. 5. 2025

***

Emílie ZÁMEČNÍKOVÁ

*** 1955**

DS HáČek Horní Černůtky

Nominace: Volné sdružení východočeských divadelníků

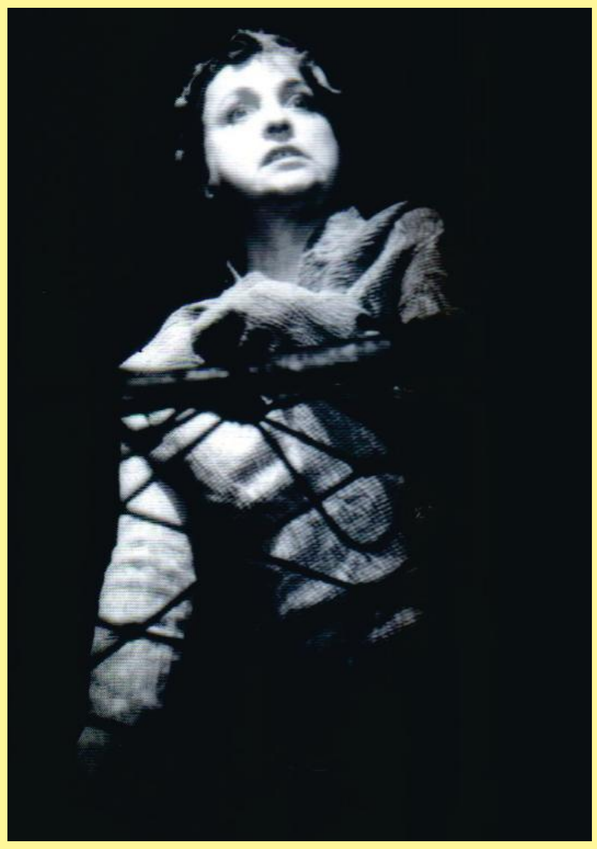

JH 2000 - Nejhodnější medvídci Hradec Králové: Artikulátor – souboj o tlumok

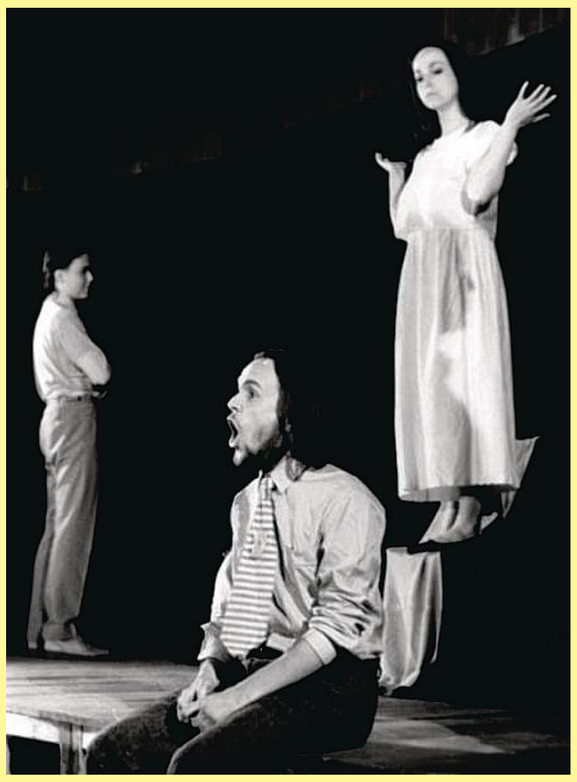

1991 - Hradec Králové, Trojka: Kdo nevidí ryšavé ďábly, jak si mastí ryšavé vlasy

1991 - Hradec Králové, Poslyš sestřičko, Kdo nevidí tlusté ďábly…, Celostátní přehlídka Wolkrův Prostějov

Při lektorské činnosti

Na oblastní přehlídce Audimafor

Emíliina publikace

Od mládí ji přitahoval umělecký přednes, v Hradci Králové založila Divadlo do kapsy a od 80. let působila jako učitelka literárně dramatického oboru ZUŠ Na Střezině, u jehož zrodu stála spolu s jeho principálem Josefem Tejklem. V 90. letech se vypracovala v jednu z nejvýraznějších osobností dětského divadla a uměleckého přednesu. Koncem těchto let působila také v královéhradeckém Impulsu, kde mj. vybudovala přehlídku činoherního divadla v Červeném Kostelci a mladého divadla v Úpici. Jako metodička pro divadlo spolupracovala i s Mirkou Císařovou, s níž uskutečnila řadu divadelnických tvořivých setkání a workshopů a iniciovala řadu aktivit i v oboru malých divadelních forem.

V letech 2000–2003 byla členkou odborné rady ARTAMA pro mladé amatérské divadlo. Na pražské DAMU vystudovala obor dramatická výchova (je autorkou publikace Cesta k přednesu aneb Průvodce pro pedagogy a mladé recitátory, NIPOS, Praha 2009) a stala se i externí pedagožkou Katedry výchovné dramatiky DAMU. Je odbornicí na přednes – působí dodnes jako lektorka seminářů o přednesu a práci s literaturou. Několik let byla pedagožkou Konzervatoře Pardubice, kde se jako režisérka podílela na řadě studentských operních inscenací (např. mimořádné úspěšné Dido a Aeneas).

Byla i vedoucí řady dětských a mladých divadelních souborů – za více než třicetileté působení v literárně dramatickém oboru ZUŠ Střezina v Hradci Králové nastudovala desítky inscenací, náměty i styly velmi různorodých a pestrých, vždy se pohybovala na hranici mezi přednesem a divadlem, svou prací ostatně obhajuje existenci světa poezie a divadla – literární text umí vypovědět divadelním jazykem. Se svými mnoha soubory a jejich inscenacemi se zúčastnila většiny celostátních přehlídek, Wolkrova Prostějova, Šrámkova Písku či Jiráskova Hronova, připomeňme z mnoha desítek úspěšných titulů např. jen Něco z Maryši pro jednu herečku a housle, či Napadlo něco sněhu (1994) nebo inscenaci Milá sedmi loupežníků Viktora Dyka, která se stala laureátem Wolkrova Prostějova v roce 1997. Rovněž se (i jako herečka) podílela na vzniku Levínského souboru Nejhodnější medvídci, stála také u zrodu královéhradeckého festivalu Divadelní šance, který byl jednou z inspirací pro pozdější Open Air program Divadelních regionů.

V současné době se věnuje lektorské činnosti, především v oboru přednesu a scénického čtení, vede množství seminářů a dílen, působí jako členka porot divadelních a recitačních přehlídek, pořádá a vede workshopy, mimo jiné i pro řadu knihoven.

Od roku 1997 žije s manželem, hudebníkem Josefem Zámečníkem, v malé obci Horní Černůtky. Spolu zde založili „sousedský“ divadelní soubor Háček, v němž působí třetina z padesáti místních občanů.

V roce 2017 Ema Zámečníková obdržela Cenu Ministerstva kultury za celoživotní přínos v oblasti uměleckého přednesu, neprofesionálního divadla a dramatické výchovy dětí a mládeže.

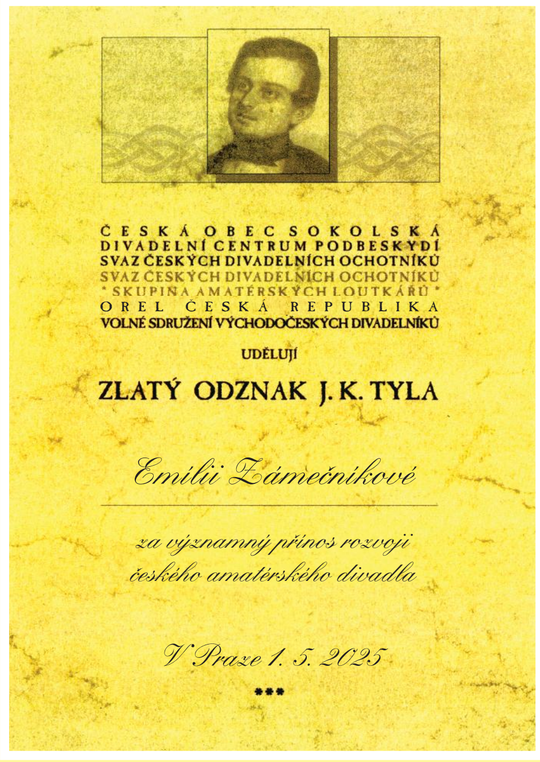

Dagmar NAVRÁTILOVÁ

*** 1968**

DS Dámská šatna, Sokol Kroměříž

Nominace: Česká obec sokolská

Dagmar Navrátilová, vynikající herečka sokolského souboru Dámská šatna v Kroměříži, se narodila 25. prosince 1968 v obci Šumice v okrese Uherské Hradiště ve Zlínském kraji. Lásku k divadlu v ní probudila maminka. Často s ní navštěvovala divadelní představení (činohry, operety, opery). První setkání s prkny, která znamenají svět, nastalo na Střední pedagogické škole v Kroměříži. Zde se seznámila se zapálenou, inspirativní profesorkou Věrou Hejhalovou. V té době – v roce 1982 – účinkovala v loutkovém a posléze i divadelním souboru především pro malé diváky, Hrála v pohádkách Loupežnické koření, Sněhurka a sedm trpaslíků a v mnoha dalších loutkových a maňáskových pohádkách.

Krátce poté Věra Hejhalová přivedla Dagmar Navrátilovou do divadelního souboru v Kroměříži, kde se setkala s významnými hereckými osobnostmi a získávala další jevištní a představitelské zkušenosti. Do své první velké role zde byla Dagmar Navrátilová obsazena ve hře Vajíčko. Na nezávislé scéně v Kroměříži v roce 2005 sama režijně nastudovala dětské představení Z pohádky do pohádky.

Slibně se rozvíjející kariéru v souboru přerušila svatba a následně mateřská dovolená. V té době se pod vedením Ludmily Cápkové a Věry Hejhalové zapojila Dagmar Navrátilová do příprav pásem poezie, k níž měla vřelý vztah již od dětství. Podílela se tak například na Večeru francouzské poezie, Tak dejchej, na Slovních hrátkách se zvířátky, Pásmu o Karlu IV., Kramářských písních a dalších. Po několik let byla proto i členkou kroměřížského Klubu přátel poezie.

Od roku 2001 začala působit v Sokole, kde ji opět oslovila Věra Hejhalová, která zde vedla loutkový soubor. Pod jejím vedením se Dagmar Navrátilová podílela na nastudování drobných loutkových i maňáskových her pro děti (Maková panenka, Kašpárek v pekle, Sněhová královna a další). Větší pohádkou pro děti byla Šíleně prolhaná princezna, kterou se souborem nastudoval režisér Dušan Pšenko.

Dagmar Navrátilová spolupracovala také s Nezávislou scénou DK Kroměříž, kde se nezapomínalo hrát pro dospělé diváky. V roce 2002 hrála ve hře Svatba sňatkového podvodníka, v roce 2003 Monsieur Amédéé, 2004 Jen žádnou paniku aneb Jak vyloupit banku, 2008 Habaďůra, 2009 S Tvojí dcerou ne! a v témže roce Strach má velké oči, 2011 Báječná Anna. V roce 2012 následovala komedie 1+1=3, po ní Dámská šatna (2014-2016), Vzpoura nevěst (2017-2019), Taneční hodina (2020-2021), Vše o ženách (2023-2024).

V posledně jmenovaných čtyřech hrách vystoupila také v rámci Národních přehlídek sokolských divadel v Lázních Toušeni, odkud byla s celým představením hry Vše o ženách delegována k hostování v pražské Ypsilonce v rámci XVIII. Všesokolského sletu 2024.

Dagmar Navrátilová pracuje jako vychovatelka ve školní družině a současně jako vedoucí divadelního souboru KUK v ZŠ S-MYSL v Kroměříži. Zároveň se věnuje hanáckému folkloru ve vedení dětského folklorního souboru Bezměrováček. Dětskému divadlu se věnuje jako vedoucí a současně i režisérka téměř od své první role po 30 let.

ČESKÁ OBEC SOKOLSKÁ
DIVADELNÍ CENTRUM PODBESKYDÍ
SVAZ ČESKÝCH DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ
SVAZ ČESKÝCH DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ
* SKUPINA AMATÉRSKÝCH LOUTKÁŘŮ *
OREL ČESKÁ REPUBLIKA
VOLNÉ SDRUŽENÍ VÝCHODOČESKÝCH DIVADELNÍKŮ

UDĚLUJÍ

ZLATÝ ODZNAK J. K. TYLA

Dagmar Navrátilové

za zásluhy
o sokolské loutkové divadlo

V Praze 1. 5. 2025

***